

Őszi árnyak

A napok rohamosan rövidülnek, huszonnégy óra épp úgy siet, mint maga az élet, amely felcsalja az embert az ígéretek hegyére, hogy megnézhessen minden szépet, aztán ne váltson be semmit belőlük. Hajnali köddel kezdődik a nappal, de közben is homály takarja a reménységet. A hegyekben már ősz van ilyenkor, egyre sötétedő drapp-kosztümjükkbe öltöznek a fák s megtisztultan csillog a patak hűvös vize, amely elszakított testvéreink könnyét, panaszát hozza hozzánk, lesve, hogy elcsitult-e már erre felé minden szenvedély, érdemes-e sóhajtozva kíváncsni a régi testvérek után. A küszöbön levő szeptember már csak süt, melegít, de nem hevít, viszont belőlül megborzongat, mert kezdődnek vele a gondok, amiket olyan jó volt a nyár izzásában pillanatokra elfelejteni, beleágyazni strandok homokjába, rábízni holdvilágos éjszakák dallamára, arra a legtermészetesebb emberi, megérthető kis-könynyelműsége, amely nem bűn, csak megkapaszkodásra való szalmaszál a sivárságok tengerében. Engedj csak huszonnégy órát, hogy ma ne kelljen gondolkodnom, adj alkalmat a kacagásra, mikor csordultig tele a szívem gonddal és bánattal, lásd, itt vagyok, itt muszáj maradnom, sehogyan sem szökhetem meg, akárhogy an csábít a vágy, kísért az alkalom, hogy ne várjam be a holnapot, amely esőt borít rám minden meteorológiai szeretetreméltóság ellenére is, lehűti a fennhéjázómat s földi féreggé ránt vissza a vágyak, a hitek, a könyveden megfestett elképzelések sztratoszférájából.

Az első őszi árnyakat a tutajok vetik a vízre, a stráfkocsik az utakra, a melódiát hozzájuk a gőzfűrészek nyikorgása adja. Mindennek van határa, ennek is. Nem a láma lenné a fő, végtére a lármanak száz variációjához szoktunk hozzá, hétköznapi beszédünk is kapkodó, ideges, tulhangozott lett, — a hatás az arramenők szemében villan fel. „Ezek már beszerezték, mikor jutok én ennyire?” Egy ilyen rakomány külön látvány attrakciók felvonulásánál, gerincvelőbe mártja törét az elgondolás, hogy mikor teszi aktuálissá a szeszélyességében klasszikus csuespontra emelkedett természet az első fűtést? Közben akad közelebbi fűtőanyag is az iskolai beíratásokkal. A pótvizsgák, a helyek biztosítása, a tankönyvgyártó szenvedélyek jóakatáza, örült problémák, hogy miért kell például a matematikából új tankönyv, mintha igaza volna a tréfának, hogy kétszer kettő már nem négy. Semmit se tudunk, bizonytalanság minden, ami az életünket körülvette, azt a négyet rég lecsökkentették legalább háromra, de akadnak területek, amelyeken már kettőt se számít. Ha ennek az elviselésére tanítanak meg az új könyvek, még megérnék a költséget. De ott a sok tétel, amit nem engednek el, ott a kezdet, amikor a tandíj mindenkre kötelező, mert majd meglátjuk a félévben... ezt pedig elő kell izzadni. Az iskolakérdésben csaknem eloszthatatlan zavart okoz az a nézet, hogy benne a gyerekekről van szó. Mi azt hisszük, igazabb a tétel, ha azt mondjuk, hogy a szülőkről, hiszen a természet hatalmas ösztöne parancsolja, hogy mindenki többet várjon a gyermekétől, mint amennyit ő tudott elérni, több alkalommal szolgáljon neki a fejlődésre, több fegyvert adjon a kezébe az életharcra s a maga kárán, vagy tapasztalatán okulva mentse meg mindentől, ami akadást lehet az érvényesülésben. A gyerek a legtrikább esetben erőszakoskodik, hogy taníttassák, ezt csak az olvasókönyvek híresztelik, a gyerek tanulását és taníttatását a szülők forszírozzák. A legjobb diák, aki be valahogyan beleszorult a megértés, párosult a szilárd akarattal, épp úgy örül az apró szünidőknek, mint a leglustább s épp úgy elkecsereedik, ha csalódnia kell a számításában. Ezért a legnagyobb ütközőpont az iskolázás kérdésében a szülő s ezért esik kétségbe, mikor szelektálásokról van szó.

Szó sincs róla, a lapdarugás isteneknek tetszőbb elfoglaltság, viszont az a törekvés sem százsázlékban okos, amelyik el akarja riasztani a gyereket az iskolától, hangsúlyozva sok támasztott akadállyal, hogy menjen praktikus életpályára. Mindössze csak azt felejtik el megmondani, hogy melyek azok a praktikus pályák? Tanulja meg az álldogálást a kereskedői soron, vagy a légyfogással kapcsolatos plafon-nézézetet, mint iparos? Csak bele kell nézni a statisztikai adatokba, hány régi, megalapozott, örökre megingathatatlanak hitt kereskedő cég szűnik meg egy évben! Olyanok, amelyek erejéből generációk nevelődtek fel, köztisztességben, vagyonosodásban egyaránt. Szomorú névsort tudnánk itt felvonultatni, hová lettek azok a hajdani famíliák, amelyek 150–200 év előtt s azután is jósokáig ennek a szabad királyi város-

nak elképzelhetetlen hatalmu vezetői voltak, idegen nyelvi származásuk mellett is büszke magyarok. Határvárosi mivoltunkban sanyalódva micso-da gyilkos hatása volna a vagyoneltulodások statisztikája csak a háboru óta, voltaképpen nem is eltulodás, hiszen nem kerültek más kézbe, hanem teljesen szétfoszottak! Hol keressen hát elhelyezkedést az életnek nekivágó ifjú, akit a praktikus pályák felé tanácsolnak? Egyáltalában mi praktikus manapság? Arról még lehetne beszélni, hogy az iparosnak sem árt az a sok matematikai, fizikai és kémiai tudás, amit a középiskolákban lehet alapszerzően elsajátítani, hogy az érettségizett iparoslegény mindig többre juthat a gyerekdajkálásban tökéletesítettél, ehhez azonban elsősorban nyár kellene, mert ki tudja bevárni azokat a sorsfordulatokat, amelyekben csak a sors a biztos, nem a szerencsés fordulat?

Az őszi árnyak pedig jönnek egyre-másra, bal-terimoknál jobban szaporodnak a fojtottá teszük nemcsak a közélet levegőjét, hanem az egyes ember lélegzetvételét is. Mi lesz itt a télen, amikor a legszükségesebb élelmickek, az eltevésre szánt konzervanyagok drágábbak, mint máskor április derekán csemegekereskedésben; mi lesz a legszegényebb ember téli biztosítékaival, amikor egy-másután hullanak el a disznók, a kukorica pedig maholnap delikatesz-számba megy; mekkora bölcsességre lesz szükség a költségvetés összeállításánál, amikor veszélyben forog minden tétéle s a legfrekvenciatabbnak az „előre nem látható kiadások” ígérkeznek... nem is jó gondolni rá. Az újságírónak is lehetne jobb dolga, mint hogy ilyesmikkel bibelődik, de bocsánat, olyan kísértetiesen villantak fel az első őszi árnyak! Aztán még Holnap is van, nemcsak Ma.

Kedvezményes utazásra

jogosító igazolványok a

Délmagyarország

kiadóhivatalában.

Érvényes Budapestre és vissza augusztus 28-tól szeptember 13-ig.

Létszámapasztás a szegedi tanfelügyelőségénél

Az állami kereskedelmi iskolában helyezik el az új főigazgatóságot

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi tanfelügyelőség létszáma az utóbbi időben lényegesen lepadt. Egy évvel ezelőtt még 14 volt a személyzet létszáma, most mindössze nyolcan teljesítenek szolgálatot. Évközben a tanfelügyelőséghez beosztott négy tanítót tanyai iskolákhoz rendelt ki a kultusz-miniszter, most legutóbb pedig Kardos István és Várkonyi Ferenc igazgatókat nyugdíjazták. Évek óta mindketten a tanfelügyelőségénél teljesítettek szolgálatot és hirszerint nem is fogják már a helyüket betölteni.

A létszámapasztás folytán jelentékenyen megnövekedett a tanfelügyelőség meghagyott

személyzetének a munkája. Amig ugyanis a személyzet számát csökkentették, a tanfelügyelőség hatáskörébe tartozó iskolák és ovodák száma emelkedett. Jelenleg 304 elemi iskola (7074 tanteremmel) tartozik a szegedvidéki tanfelügyelőség hatáskörébe. A tanítók száma ezen iskoláknál 793; ezenkívül 8 gazdasági iskola, a vármegyében lévő valamennyi iparos és kereskedő tanonciskola, valamint az ovodák felügyelete is a tanfelügyelőség hatáskörébe tartozik.

A létszámapasztás minden valószínűség szerint az új tankerületi főigazgatóság működésével van összefüggésben. Az új főigazgatóság szeptember elsején kezd meg munkáját, egyelőre a reál gimnázium épületében jelöltek ki számára helyet. Ez az elhelyezés azonban nem végleges, mert novemberben az állami kereskedelmi iskola földszinti részét engedik át. A kereskedelmi iskolában már hozzá is kezdtek a földszinti tantermek renoválásához, az új tankerületi főigazgatóság és a tanfelügyelőség ugyanebben az épületben nyer elhelyezést, a két hivatal sok tekintetben együtt fog működni.

HÁZTARTÁSI CIKKEK:

Zománczott kávéfőző	—78
Nyeles teiforráló zománczott	—38
Gyorsfőző öntött vasból	—58
Palacsinta sütő	—68
Galuska szakgató	—58
Tölcsér	—24
Express galuska szakgató	—58

ÉLELMISZEREK:

1 kg staniolos félsovány sajt	P 1.18
1 kg szegedi téli szalámi	P 3.38
1 kg burgonyacukor	—98
1 kg gyümölcsíz	P 1.28
1 kg 10 csomag kettőjásos levestészta	—98

CIPŐÁRU:

1 pár gyermek bőr bété cipő	—98
1 pár bőrtalpu reklám női papucs	—88
1 pár cordbársony házi cipő bőrtalppal	P 1.58

PAPIRÁRU:

12 drb szekrény papír színes	—24
8 drb szekrény papír képes	—24
5 iv barna csomagoló papír	—24
4 iv fehér csomagoló papír	—24
12 iv pergament utánzat papír	—24
1 doboz 200 drb háztartási rajzszeg	—24

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.
SZEGED, CSEKONICS és KISS UCCA SAROK

Az idő

A Szegedi Meteorológiai Obszervatórium jelenti: Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 34.2, a legalacsonyabb 18.6 C. A barometer adata nullfokra és tengerszintre redukálva reggel 756.7, este 753.0 mm. A levegő páratartalma reggel 90, délben 45 százalék. A szél iránya északkeleti, nyugati, erőssége 1–8. A lehullott csapadék mennyisége nyomban.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor. Időjóslat: Több helyen újból záporosó és zivatar. Élénk szél, a meleg kissé csökken.